

Prečišćeni tekst Zakona o koncesijama obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o koncesijama ("Službeni list Crne Gore", br. 008/09 od 04.02.2009),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama ("Službeni list Crne Gore", br. 073/19 od 27.12.2019), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O KONCESIJAMA

("Službeni list Crne Gore", br. 008/09 od 04.02.2009, 073/19 od 27.12.2019)

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak davanja koncesija, predmet koncesija i druga pitanja od značaja za ostvarivanje koncesije.

Cilj zakona

Član 2

- (1) Koncesije se daju pod jednakim, transparentnim i nediskriminatornim uslovima za korišćenje prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opšteg interesa, obavljanje djelatnosti od javnog interesa i obezbjeđenja razvoja i funkcionisanja infrastrukture.
- (2) Koncesije se daju radi obezbjeđenja:
 - 1) ostvarivanja javnog interesa, veće zaposlenosti, uvođenja novih tehnologija i obezbjeđenja ubrzanog privrednog razvoja i obezbjeđenja prihoda za koncedenta;
 - 2) racionalnog, ekonomičnog, pravilnog i efikasnog korišćenja prirodnih bogatstva, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opšteg interesa;
 - 3) tehničko-tehnološkog unaprjeđenja i obezbjeđenja jedinstva sistema infrastrukture;
 - 4) unaprjeđenja djelatnosti koja je predmet koncesije;
 - 5) izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije objekata, radi obavljanja koncesione djelatnosti u skladu sa ovim zakonom;
 - 6) konkurencije u oblasti u kojoj se daju koncesije;
 - 7) zaštite i unaprjeđenja životne sredine.

Načela

Član 3

- (1) Davanje koncesija zasniva se na načelima: transparentnosti, nediskriminacije i konkurentnosti.
- (2) Primjenom načela transparentnosti u postupku davanja koncesija obezbjeđuje se da svi učesnici u postupku davanja koncesije imaju potpune, tačne i blagovremene informacije o: postupku, standardima i kriterijumima za izbor koncesionara, ponuđaču kome je data koncesija i uslovima njegove ponude.
- (3) Primjenom načela nediskriminacije u postupku davanja koncesije obezbjeđuje se ravnopravan tretman svih ponuđača u postupku davanja koncesije.
- (4) Primjenom načela konkurencije u postupku davanja koncesije obezbjeđuju se uslovi za učešće većeg broja ponuđača.

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) koncesija je pravo korišćenja prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i drugog dobra od opšteg interesa koje je u državnoj imovini, uz plaćanje koncesione naknade ili pružanje finansijske naknade ili podrške koncesionaru ili korišćenje prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i drugog dobra od opšteg interesa

koje je u državnoj imovini, radi izgradnje i predaje objekta u skladu sa ovim zakonom, za ostvarivanje javnog interesa;

- 2) ugovor o koncesiji je ugovor zaključen na određeno vrijeme, u pisanom obliku, kojim se uređuju međusobna prava i obaveze između koncedenta i koncesionara;
- 3) koncedent je Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština), Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), lokalna samouprava, Glavni grad i Prijestonica (u daljem tekstu: opština);
- 4) koncesionar je ponuđač koji je zaključio ugovor o koncesiji;
- 5) nadležni organ je državni organ uprave (ministarstvo ili organ uprave), za koncesije čije davanje je u nadležnosti Skupštine ili Vlade, odnosno organ lokalne uprave, za koncesije čije davanje je u nadležnosti Skupštine ili opština, u skladu sa zakonom;
- 6) ponuđač je domaće ili strano privredno društvo ili drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, konzorcijum ili drugi oblik poslovnog povezivanja, koji učestvuje u postupku dobijanja koncesije;
- 7) koncesioni akt je osnovni dokument na osnovu koga se pokreće postupak za davanje koncesije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4a

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II PREDMET I ROKOVI DAVANJA KONCESIJE

Uslovi davanja koncesije

Član 5

Koncesija se može dati ponuđaču na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Predmet koncesije

Član 6

- (1) Predmet koncesije, u skladu sa zakonom, mogu biti:
 - 1) istraživanje ili eksploatacija, ili istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina od strateškog značaja;
 - 2) korišćenje vodotoka i drugih voda, odnosno njihovih djelova ili određene količine vode, za namjene utvrđene posebnim zakonom;
 - 3) korišćenje šuma;
 - 4) korišćenje prirodnih bogatstava u morskome dobru, radi obavljanja djelatnosti od javnog interesa;
 - 5) istraživanje i/ili iskorišćavanje podmorja, morskog dna i podzemlja, kao i živih i neživih bogatstava u unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i epikontinentalnom pojasu, osim istraživanje i proizvodnja ugljovodonika;
 - 6) eksploatacija rječnih nanosa na javnom vodnom dobru;
 - 7) korišćenje prirodnih bogatstava u državnoj imovini, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetske objekata u cilju proizvodnje električne i/ili toplotne energije;
 - 8) korišćenje obala rijeka i jezera;
 - 9) korišćenje prirodnog bogatstva u područjima sa prirodno-ljekovitim svojstvima i drugim prirodnim vrijednostima radi izgradnje objekata, održavanja, korišćenja i modernizacije postojećih objekata.
- (2) Pored predmeta koncesije iz stava 1 ovog člana, predmet koncesije može biti korišćenje i drugih prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opšteg interesa u državnoj imovini, u skladu sa zakonom.
- (3) Mineralne sirovine od strateškog značaja iz stava 1 tačka 1 ovog člana utvrđuju se propisom Vlade.

Obavješćavanje o predmetima i područjima koncesija

Član 7

- (1) Koncesije se daju na osnovu godišnjeg plana koji donosi Vlada, odnosno opštine i objavljuje se na internet stranici Vlade, odnosno opštine.

- (2) Plan iz stava 1 ovog člana donosi se po pojedinim oblastima, nakon javne rasprave koju sprovodi nadležni organ za odgovarajuću oblast, najkasnije do isteka tekuće, za narednu godinu.
- (3) Javnom raspravom iz stava 2 ovog člana smatra se i javna rasprava sprovedena u postupku usvajanja strategije razvoja određene oblasti.
- (4) Plan davanja koncesija sadrži područja - lokalitete, odnosno oblasti u kojima će se davati koncesije, predmet koncesije, analizu opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost, budžet, usklađenost sa strateškim ciljevima na državnom, sektorskom i lokalnom nivou, vrijeme trajanja koncesije, prostorno planske preduslove, imovinsko pravne odnose i druge elemente u zavisnosti od predmeta koncesije.

Rok trajanja koncesije

Član 8

- (1) Rok na koji se daje koncesija određuje se u zavisnosti od javnog interesa, predmeta koncesije, vremena potrebnog za povrat investicije i ostvarivanja primjerene dobiti po osnovu koncesione djelatnosti.
- (2) Rok iz stava 1 ovog člana ne može biti duži od 30 godina kada odluku o davanju koncesije donosi Vlada i opština, niti duži od 60 godina kada odluku o davanju koncesije donosi Skupština.

III. INSTITUCIONALNA STRUKTURA

Nadležnost za davanje koncesija

Član 9

- (1) Odluku o davanju koncesije na predmetu koncesije na kojem svojinska prava i ovlašćenja vrši Crna Gora donosi Vlada, odnosno Skupština shodno članu 8 stav 2 ovog zakona.
- (2) Odluku o davanju koncesije na predmetu koncesije na kojem svojinska prava i ovlašćenja vrši opština donosi opština.
- (3) Odluku o davanju koncesije na predmetu koncesije iznad vrijednosti utvrđene zakonom, na predlog Vlade, nakon postupka sprovedenog u skladu sa ovim zakonom, donosi Skupština.
- (4) Procjenu vrijednosti nepokrenosti koja je predmet koncesije iz stava 3 ovog člana vrši organ uprave nadležan za imovinu.
- (5) Za koncesije iz st. 1 i 3 ovog člana postupak davanja koncesije, za predmete koncesije nad kojima svojinska prava i ovlašćenja vrši Vlada, odnosno opština, sprovodi nadležni organ.
- (6) Nadležni organ u postupku davanja koncesije priprema koncesioni akt, priprema i objavljuje javni oglas, priprema tendersku dokumentaciju, obrazuje tendersku komisiju i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Osnivanje i nadležnost Komisije za koncesije

Član 10

- (1) Komisija za koncesije Crne Gore (u daljem tekstu: Komisija) je samostalna i nezavisna u vršenju poslova utvrđenih ovim zakonom.
- (2) Komisija ima predsjednika i osam članova.
- (3) Predsjednika i članove Komisije imenuje Vlada i to:
 - predsjednika i jednog člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove ekonomije;
 - dva člana na predlog Skupštine iz reda uglednih stručnjaka;
 - jednog člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove finansija;
 - jednog člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove održivog razvoja i turizma;
 - jednog člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i ruralnog razvoja;
 - jednog člana na predlog Privredne komore Crne Gore;
 - jednog člana na predlog Zajednice opština Crne Gore.
- (4) Predsjednik i članovi Komisije mogu biti samo državljani Crne Gore.
- (5) U Komisiju ne može biti imenovano lice koje je pravosnažno osuđeno zbog krivičnog djela protiv imovine, privrede, ustavnog poretka i zloupotrebe službenog položaja.

- (6) Predsjednik i članovi Komisije ne mogu biti: poslanici, odbornici, starješine državnih organa, organizacija i ustanova, glavni administrator i starješina organa lokalne uprave.
- (7) Predsjednik Komisije zastupa i rukovodi radom Komisije.
- (8) Predsjednik i član Komisije imenuju se na period od pet godina i mogu biti imenovani na još jedan mandat.
- (9) Ukoliko predsjedniku, odnosno članu Komisije, prestane funkcija prije isteka mandata, Vlada, za period do isteka mandata, u skladu sa stavom 3 ovog člana, imenuje predsjednika, odnosno člana Komisije.
- (10) Komisija može angažovati stručnjake i stručne institucije za pojedine oblasti ako je, po procjeni Komisije, neophodna stručna pomoć.
- (11) Predsjednik i članovi Komisije imaju pravo na naknadu.
- (12) Stručne i administrativne poslove za potrebe Komisije vrši organ uprave nadležan za poslove imovine.

Nadležnost Komisije

Član 11

- (1) Komisija:
- 1) rješava po žalbi ponuđača na odluku nadležnog organa o izboru najpovoljnije ponude i donosi odluke po njima;
 - 2) vodi registar ugovora o koncesijama;
 - 3) odobrava sprovođenje postupka proširenja prostora za obavljanje koncesione djelatnosti i davanje koncesije pratećih mineralnih sirovina na odobrenom eksploatacionom polju, bez javnog nadmetanja iz člana 20 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona;
 - 4) donosi poslovnik o radu;
 - 5) vrši i druge poslove utvrđene ovim zakonom.
- (2) Komisija donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova.
- (3) Protiv odluke Komisije može se pokrenuti upravni spor.
- (4) Tužba ne odlaže dalje postupanje nadležnog organa u postupku dodjele koncesije.

Konflikt interesa

Član 12

- (1) Član Komisije ne smije imati neposrednih ili posrednih interesa u predmetu davanja koncesije koji bi mogli prouzrokovati sukob njegovih ličnih i poslovnih interesa u davanju koncesije.
- (2) U slučaju da je predsjednik ili član Komisije u konfliktu interesa, dužan je da obavijesti Vladu, koja će imenovati lice koje će zamijeniti predsjednika ili člana Komisije koji je u konfliktu interesa.

Prestanak mandata i razrješenje od dužnosti

Član 13

Predsjedniku, odnosno članu Komisije prestaje mandat:

- razrješenjem na predlog subjekta koji ga je predložio;
- na lični zahtjev u pisanom obliku;
- ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo protiv imovine, privrede, ustavnog poretka i zloupotrebe službenog položaja;
- ako trajno izgubi poslovnu sposobnost;
- ako nesavjesno i nestručno obavlja funkciju;
- ako neopravdano odsustvuje sa tri uzastopne sjednice Komisije;
- ako bude izabran na neku od funkcija iz člana 10 stav 6 ovog zakona.

Finansiranje Komisije

Član 14

Sredstva za rad Komisije obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Registar ugovora o koncesijama

Član 15

- (1) Ugovori o koncesijama upisuju se u registar ugovora o koncesijama koji vodi Komisija.
- (2) U registar ugovora o koncesijama unose se sve promjene koje se odnose na zaključene ugovore o koncesijama hronološkim redosljedom.
- (3) Registar ugovora o koncesijama sadrži podatke o: nazivu koncesionara, nazivu koncedenta, predmetu koncesije, datumu zaključenja koncesionog ugovora i vremenu trajanja koncesije.
- (4) Bliži sadržaj i način vođenja registra ugovora o koncesijama utvrđuje se propisom ministarstva nadležnog za ekonomski razvoj.
- (5) Registar ugovora o koncesijama objavljuje se na internet stranici Komisije.

Godišnji izvještaj o radu

Član 16

- (1) Komisija, najkasnije do 31. marta tekuće godine, Vladi podnosi godišnji izvještaj o svom radu u prethodnoj godini.
- (2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana Komisija dostavlja na uvid Skupštini i opštinama.

IV. POSTUPAK DAVANJA KONCESIJA

Pokretanje postupka

Član 17

Postupak za davanje koncesija pokreće nadležni organ izradom koncesionog akta, u skladu sa planom iz člana 7 ovog zakona.

1. Inicijativa nadležnog organa

Koncesioni akt

Član 18

- (1) Nadležni organ koncesioni akt iz člana 17 stav 1 ovog zakona dostavlja Vladi, odnosno nadležnom organu opštine, u skladu sa zakonom.
- (2) Uz koncesioni akt prilažu se i:
 - analiza opravdanosti ostvarivanja javnog interesa davanjem koncesije, sa pokazateljima da koncesija obezbjeđuje javni interes i analizom alternativnih mogućnosti pružanja usluga;
 - pokazatelji da planirana koncesija obezbjeđuje odgovarajuću vrijednost za uloženi novac;
 - analiza procjene i uravnoteženja rizika između koncedenta i koncesionara;
 - procjena potrebe učešća koncedenta u ulogu koncesionog društva (vrsti i obimu uloga);
 - izvještaj sa javne rasprave.
- (3) Prije upućivanja koncesionog akta na usvajanje, nadležni organ organizuje i sprovodi javnu raspravu u roku od 15 do 30 dana od dana upućivanja javnog poziva za javnu raspravu.
- (4) Nadležni organ može angažovati stručna pravna ili fizička lica za pružanje pomoći na izradi ili za izradu predloga koncesionog akta i tenderske dokumentacije.
- (5) Lica iz stava 4 ovog člana ne mogu biti ponuđači u postupku davanja koncesije za koji su pružali pomoć u izradi ili su izradili koncesioni akt i tendersku dokumentaciju.
- (6) Koncesioni akt usvaja Vlada, odnosno nadležni organ opštine.

Sadržaj koncesionog akta

Član 19

- (1) Koncesioni akt, shodno predmetu koncesije, sadrži:
 - 1) opis predmeta koncesije, granice područja, oblasti, prostora i lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost;
 - 2) osnovne parametre za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije;

- 3) minimalni ili maksimalni rok trajanja koncesije;
 - 4) spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu, dozvola, odobrenja i saglasnosti koje treba pribaviti prije početka obavljanja koncesione djelatnosti, u skladu sa zakonom;
 - 5) izvod iz prostorno-planske dokumentacije, vlasničku strukturu i način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, kao i podatke o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru za sprovođenje koncesione aktivnosti;
 - 6) uslove koje je dužan da ispunjava koncesionar u pogledu tehničke opremljenosti, finansijske sposobnosti i ostale reference i dokaze o ispunjavanju tih uslova;
 - 7) osnovne elemente tenderske dokumentacije (oglasa, dokumentacije vezane za ponudu);
 - 8) nacrt ugovora o koncesiji i drugih pratećih ugovora neophodnih za realizaciju koncesije;
 - 9) kriterijume za izbor najpovoljnije ponude;
 - 10) uslove i način obavljanja koncesione djelatnosti, a naročito uslove, način i kvalitet i obim pružanja usluga korisnicima;
 - 11) mjere za zaštitu životne sredine i unaprjeđenje energetske efikasnosti u skladu sa propisima;
 - 12) početni iznos koncesione naknade;
 - 13) način određivanja tarifa za pružanje usluga;
 - 14) spisak propisa koji se primjenjuju na postupak davanja koncesije i vršenje koncesione djelatnosti;
 - 15) druge elemente od značaja za davanje koncesije.
- (2) Ako je predmet koncesije eksploatacija mineralne sirovine, koncesioni akt sadrži i podatke o izvršenim geološkim istraživanjima i podatke o utvrđenim količinama i kvalitetu mineralne sirovine.
- (3) Ako je predmet koncesije rekonstrukcija ili modernizacija postojećih objekata, koncesioni akt sadrži i procjenu visine ulaganja koja se utvrđuje u odnosu na vrijednost objekata čija je rekonstrukcija ili modernizacija predmet koncesije, kao i stanje objekta prilikom predaje objekta nakon isteka koncesionog perioda.

Način davanja koncesije

Član 20

- (1) Koncesija se daje na osnovu javnog oglasa, putem:
- 1) javnog nadmetanja u otvorenom postupku (u daljem tekstu: otvoreni postupak),
 - 2) javnog nadmetanja u dvostepenom postupku (u daljem tekstu: dvostepeni postupak),
 - 3) javnog nadmetanja u skraćenom postupku (u daljem tekstu: skraćeni postupak).
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, postupak javnog nadmetanja na osnovu javnog oglasa može se isključiti u slučaju:
- 1) proširenja prostora za obavljanje koncesione djelatnosti, a koji zbog tehničko-tehnoloških uslova ne može biti utvrđen kao posebno koncesiono područje za sprovođenje koncesione djelatnosti od drugog koncesionara, nakon dobijanja mišljenja stručnjaka ili stručne institucije da su ispunjeni navedeni uslovi;
 - 2) korišćenja drugih mineralnih sirovina, kao pratećih na odobrenom eksploatacionom polju, s tim da rok za koncesiju ne može biti duži od roka koji je utvrđen ugovorom o koncesiji za eksploataciju osnovne mineralne sirovine na tom eksploatacionom polju;
 - 3) da se javnim nadmetanjem ugrožava nacionalna odbrana i bezbjednost;
 - 4) ponude koja sadrži projekat tehničko-tehnološkog rješenja i druge elemente na osnovu kojih se može sagledati javni interes i ekonomska opravdanost realizacije koncesije od strateškog značaja za Crnu Goru, koje nijesu utvrđene planom iz člana 7 ovog zakona, a davanje koncesije na ovaj način bi ubrzalo realizaciju projekta;
 - 5) realizacije koncesije koja se vrši po osnovu međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma, kojim je predviđena zajednička realizacija koncesije od strane potpisnika sporazuma;
 - 6) realizacije koncesije od strane privrednog društva ili pravnog lica u kome:
 - država i/ili opština ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica;
 - više od polovine akcija ili udjela ima privredno društvo ili pravno lice u kome država i/ili opština ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova

organa upravljanja ili lica koja su ovlaštena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica;

- 7) korišćenja prirodnog bogatstva na osnovu izdate energetske dozvole u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.
- (3) Proširenje prostora za obavljanje djelatnosti, odnosno korišćenje drugih mineralnih sirovina, kao pratećih na odobrenom eksploatacionom polju, vrši se zaključivanjem aneksa ugovora, nakon dobijanja saglasnosti Komisije i odluke koncedenta.
- (4) Isključenje javnog nadmetanja na osnovu javnog oglasa iz stava 2 tačka 3 ovog člana vrši se uz saglasnost Vlade.
- (5) U slučaju iz stava 2 tačka 4 ovog člana, u ponudi zainteresovanog lica moraju biti sadržani i elementi iz člana 19 stav 1 tač. 1, 2, 3, 5, 8, 10, 11 i 12 ovog zakona.
- (6) Odluku o davanju koncesije iz stava 2 tač. 4 i 5 ovog člana donosi Vlada, uz saglasnost Skupštine.
- (7) Ako Skupština ne da saglasnost na odluku iz stava 6 ovog člana, podnosilac ponude nema pravo na naknadu troškova koje je imao u pripremi ponude.
- (8) Odluku o davanju koncesije iz stava 2 tačka 6 ovog člana, donosi Vlada, odnosno nadležni organ opštine za koncesije na kojima svojinska prava i ovlaštenja vrši opština.

2. Otvoreni postupak

Javni oglas

Član 21

- (1) Nadležni organ, nakon usvajanja koncesionog akta, objavljuje javni oglas.
- (2) Oglas se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore", najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji cijele Crne Gore i na internet stranici nadležnog organa, a kada je predmet koncesije od strateškog značaja za Crnu Goru i u jednom reprezentativnom međunarodnom ekonomskom štampanom mediju.
- (3) Javni oglas, u zavisnosti od predmeta koncesije, sadrži:
 - 1) opis predmeta koncesije, granice područja, oblasti, prostora i lokacije na kojoj se nalazi predmet koncesije;
 - 2) osnovne elemente koncesionog akta;
 - 3) adresu i rok za dostavljanje ponude na javni oglas;
 - 4) kriterijume za učešće na javnom oglasu i mogućnost podnošenja zajedničke ponude;
 - 5) pravila prema kojima se javni oglas sprovodi;
 - 6) način dostavljanja ponude;
 - 7) moguće vrijeme posjete lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost;
 - 8) datum, vrijeme i mjesto otvaranja prispjelih ponuda na javni oglas;
 - 9) rok u kome se ponuda na javni oglas može povući;
 - 10) određivanje vrste ponude (tehničke i finansijske ili samo finansijske ponude);
 - 11) podatke o visini i obliku depozita i garancije i perioda za koji se traže;
 - 12) uslove, rok i način vraćanja depozita i garancije;
 - 13) visinu i vrstu uloga koncedenta i učešće koncedenta u vlasničkoj strukturi koncesionog društva;
 - 14) ime lica zaduženog za davanje relevantnih informacija u postupku javnog oglasa;
 - 15) vrijeme i mjesto na kojem se može preuzeti koncesioni akt i tenderska dokumentacija, kao i cijena tenderske dokumentacije;
 - 16) druge elemente u zavisnosti od predmeta koncesije.
- (4) Javni oglas može da sadrži i ponudu finansijske podrške za obavljanje neprofitabilne i nedovoljno profitabilne djelatnosti od javnog interesa (plaćanje za vršenje djelatnosti od javnog interesa, davanje garancija, materijalna davanja, davanje donacija i slično).
- (5) Rok za dostavljanje ponuda iz stava 3 tačka 3 ovog člana određuje se prema periodu potrebnom za pripremu ponude i teče od dana objavljivanja javnog oglasa u dnevnom štampanom mediju iz stava 2 ovog člana i ne može biti kraći od 30 dana.
- (6) Troškove objavljivanja javnog oglasa snosi organ koji objavljuje oglas.

Izmjene

Član 22

- (1) Javni oglas, nakon objavljivanja, nadležni organ može izmijeniti, osim elemenata utvrđenih koncesionim aktom.
- (2) Izmjena javnog oglasa mora biti objavljena na način na koji je objavljen osnovni tekst javnog oglasa, s tim što rok za dostavljanje ponuda mora biti produžen za vrijeme koje je proteklo od dana objavljivanja javnog oglasa.

Sadržaj i preuzimanje tenderske dokumentacije

Član 22a

- (1) Tenderska dokumentacija naročito sadrži: javni oglas, uputstvo ponuđačima za izradu i dostavljanje ponude, kriterijume za izbor najpovoljnije ponude, nacrt ugovora sa svim pripadajućim priložima i obrascima, formu bankarske garancije ponude, uslove koje moraju da ispune ponuđači, dokumentaciju ili druge dokaze o ispunjavanju uslova utvrđenih javnim oglasom i tenderskom dokumentacijom u zavisnosti od predmeta koncesije, koje je ponuđač dužan da dostavi.
- (2) U postupku dodjele ugovora o koncesiji zainteresovana lica imaju pravo da pod jednakim uslovima preuzmu tendersku dokumentaciju.
- (3) Nadležni organ je dužan da podatke o licima koja su preuzela tendersku dokumentaciju čuva kao tajnu do otvaranja ponude.
- (4) Nadležni organ može da vrši pojašnjenja, dopune, izmjene i/ili ispravke tenderske dokumentacije, pod uslovom da budu dostupne ponuđačima koji su preuzeli tendersku dokumentaciju istog dana, a najkasnije sedam dana prije isteka roka za podnošenje ponuda.
- (5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, nadležni organ je dužan da obezbijedi dostupnost pojašnjenja, dopuna, izmjena i/ili ispravki tenderske dokumentacije svim učesnicima u postupku istovremeno i na isti način na koji je učinjena dostupna tenderska dokumentacija.
- (6) Izmjenama, dopunama i/ili ispravkama iz stava 4 ovog člana, ne smiju se vršiti izmjene bitnih elemenata tenderske dokumentacije.

Podobnost za učešće

Član 23

- (1) Nepodobni da učestvuju na javnom nadmetanju za davanje koncesija su ponuđači:
 - 1) nad kojima je pokrenut postupak stečaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj;
 - 2) koji su pravosnažnom presudom osuđeni za krivično djelo:
 - kriminalnog udruživanja;
 - stvaranje kriminalne organizacije;
 - davanje mita;
 - primanje mita;
 - davanje mita u privrednom poslovanju;
 - primanje mita u privrednom poslovanju;
 - prevare;
 - terorizma;
 - finansiranje terorizma;
 - terorističko udruživanje;
 - učestvovanje u stranim oružanim formacijama;
 - pranja novca;
 - trgovine ljudima;
 - trgovine maloljetnim licima radi usvojenja; i
 - zasnivanje ropskog odnosa i prevoz lica u ropskom položaju;
 - 3) koji imaju neizmirene obaveze po osnovu plaćanja svih poreza i doprinosa u skladu sa propisima država u kojima imaju sjedišta;
 - 4) sa kojima je zbog neispunjavanja obaveza raskinut ugovor o koncesiji zaključen u skladu sa ovim zakonom;
 - 5) koji imaju obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom i prekršajnom postupku;

- 6) čiji podaci o poslovanju, svojini, finansijskim i fiskalnim evidencijama iz države u kojoj imaju sjedište, odnosno prebivalište, nijesu dostupni nadležnim organima Crne Gore;
- 7) čije je odgovorno lice odnosno njegov zakonski zastupnik pravosnažno osuđivan za krivično djelo iz tačke 2 ovog stava.
- (2) Izuzetno od stava 1 tačka 3 ovog člana neće se smatrati da je ponuđač nepodoban da učestvuje na javnom nadmetanju za davanje koncesija, koji dokaže da nema obavezu plaćanja odnosno da mu je odobreno odlaganje plaćanja poreza i doprinosa, koje blagovremeno izvršava.
- (3) Podobnost za učešće na javnom oglasu za davanje koncesije, ponuđači dokazuju dostavljanjem dokaza izdatih od nadležnih organa koji nijesu stariji od 60 dana od dana otvaranja ponuda.

Podnošenje ponuda

Član 24

- (1) Ponuđač može da podnese samo jednu ponudu samostalno u konzorcijumu ili drugom obliku poslovnog povezivanja.
- (2) Javnim oglasom, odnosno tenderskom dokumentacijom primjereno predmetu koncesije, nadležni organ može da odredi bliže uslove koje treba da ispunjava konzorcijum ili drugi oblik poslovnog povezivanja.
- (3) Tenderska komisija je dužna da ocijeni podobnost svakog člana konzorcijuma ili drugog oblika poslovnog povezivanja u skladu sa članom 23 ovog zakona, kao i da utvrdi ispunjenost drugih uslova utvrđenih javnim oglasom i tenderskom dokumentacijom.
- (4) Članovi konzorcijuma ili drugog oblika poslovnog povezivanja su neograničeno solidarno odgovorni za izvršenje ugovora o koncesiji.

Obezbjeđenje

Član 25

- (1) Ponuđač je dužan da uz ponudu priloži dokaz o uplati novčanog depozita ili obezbjeđenju bankarske garancije, u visini i za period koji se odredi javnim oglasom.
- (2) Visina depozita i bankarske garancije iz stava 1 ovog člana i period za koji se obezbjeđenje daje utvrđuje se srazmjerno vrijednosti predmeta koncesije.

Tenderska komisija

Član 26

- (1) Postupak javnog nadmetanja, po javnom oglasu, sprovodi ad hoc tenderska komisija sastavljena od neparnog broja članova, koju imenuje nadležni organ.
- (2) U postupku javnog nadmetanja tenderska komisija sprovodi postupke: otvaranja ponuda, ocjene i provjere podobnosti ponuđača za učešće na javnom oglasu, provjere ponuda sa stanovišta njihove ispravnosti u pogledu ispunjavanja uslova određenih javnim oglasom i tenderskom dokumentacijom, vrednovanja ponuda i sačinjavanja rang liste ponuđača.
- (3) Tendersku komisiju čine predsjednik i najmanje četiri člana koji se imenuju iz reda stručnjaka iz oblasti predmeta koncesije (tehničke, pravne, finansijske i druge struke).
- (4) Jedan član tenderske komisije, za koncesije iz nadležnosti Vlade, imenuje se na predlog opštine na čijoj teritoriji se realizuje koncesija.
- (5) Ukoliko se koncesija iz stava 4 ovog člana realizuje na teritoriji dvije ili više opština, jednog člana tenderske komisije predlaže Zajednica opština, u saradnji sa opštinama na čijim teritorijama se realizuje koncesija.
- (6) Troškovi rada tenderske komisije padaju na teret organa koji je imenovao tendersku komisiju.
- (7) Član tenderske komisije ne smije imati neposrednih ili posrednih interesa koji, tokom rada tenderske komisije, mogu dovesti do sukoba njegovih ličnih ili poslovnih interesa sa njegovim zadacima u tenderskoj komisiji.
- (8) Predsjednik i član tenderske komisije dužan je da o konfliktu interesa obavijesti nadležni organ.
- (9) U slučaju da je član tenderske komisije u konfliktu interesa nadležni organ će imenovati drugog člana.
- (10) Bliži način sprovođenja postupka javnog nadmetanja iz stava 2 ovog člana uređuje se propisom Vlade.

Rad tenderske komisije

Član 27

- (1) U postupku javnog nadmetanja razmatraju se samo blagovremeno podnesene ponude.
- (2) O toku javnog nadmetanja tenderska komisija vodi zapisnik koji potpisuju članovi tenderske komisije i ovlašćeni predstavnici ponuđača.
- (3) Tenderska komisija, na osnovu kriterijuma iz javnog oglasa, tenderske dokumentacije i dostavljenih ponuda, sačinjava rang listu ponuđača.
- (4) Tenderska komisija donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova.
- (5) Na osnovu rang liste ponuđača iz stava 3 ovog člana tenderska komisija priprema predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude koju dostavlja nadležnom organu.
- (6) Nadležni organ donosi odluku o izboru najpovoljnije ponude protiv koje se može izjaviti žalba Komisiji.

Provjera ponuda

Član 28

Prije vrednovanja ponuda, ponude se provjeravaju radi utvrđivanja mogućih nedostataka i odstupanja u odnosu na uslove određene javnim oglasom i tenderskom dokumentacijom.

Kriterijumi za vrednovanje ponuda

Član 29

- (1) Kriterijumi na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponuda, u zavisnosti od predmeta koncesije, su:
 - 1) rok na koji se traži koncesija;
 - 2) ponuđeni iznos koncesione naknade;
 - 3) ponuđena cijena, odnosno tarifa pružanja usluga;
 - 4) reference ponuđača (tehnički i/ili finansijski uslovi, dosadašnje iskustvo u vršenju koncesione djelatnosti i drugo);
 - 5) kvalitet usluga;
 - 6) stepen ostvarivanja javnog interesa;
 - 7) stepen korišćenja prirodnog bogatstva;
 - 8) efekti na zapošljavanje, infrastrukturu i ekonomski razvoj;
 - 9) program i stepen zaštite životne sredine i mjere za unaprjeđenje energetske efikasnosti;
 - 10) obim i visina očekivane finansijske pomoći i podrške koncedenta;
 - 11) drugi kriterijumi koje utvrdi koncedent.
- (2) U tenderskoj dokumentaciji određuje se vrijednost bodova po svakom odabranom kriterijumu za vrednovanje, s tim da zbir svih bodova iznosi 100.

Rang lista ponuđača

Član 30

- (1) Tenderska komisija vrši vrednovanje ponuda dodjelom određenog broja bodova po osnovu svakog kriterijuma određenog tenderskom dokumentacijom i na osnovu izvršenog vrednovanja sačinjava rang listu ponuđača.
- (2) Tenderska komisija je dužna da, u roku do 30 dana od dana otvaranja ponuda, dostavi nadležnom organu rang listu ponuđača, predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude, izvještaj o sprovedenom postupku sa obrazloženjem rang liste ponuđača, zapisnik o toku postupka, koji obavezno sadrži podatke o ispunjenosti traženih uslova koje mora da ispunjava koncesionar i osnovne elemente iz ponuda prema strukturi kriterijuma na osnovu kojih se vršilo vrednovanje ponuda.
- (3) Javnim oglasom se može utvrditi duži rok od roka iz stava 2 ovog člana.
- (4) Rok iz st. 2 i 3 ovog člana nadležni organ može produžiti na predlog tenderske komisije.

Pravo uvida u dokumentaciju i žalba

Član 31

- (1) Odluku o izboru najpovoljnije ponude iz člana 27 stav 6 ovog zakona nadležni organ dostavlja ponuđačima i objavljuje na svojoj internet stranici.

- (2) Ponuđači imaju pravo da u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke iz stava 1 ovog člana, na pisani ili elektronski zahtjev, izvrše uvid u dokumentaciju iz člana 30 stav 2 ovog zakona.
- (3) Protiv odluke iz stava 1 ovog člana, ponuđači mogu da izjave žalbu Komisiji u roku od 15 dana, od dana dostavljanja odluke.
- (4) Po žalbi ponuđača, Komisija odlučuje u roku od 30 dana, od dana prijema žalbe.
- (5) Žalba iz stava 4 ovog člana podnosi se u dva primjerka, od kojih jedan primjerak Komisija dostavlja nadležnom organu, bez odlaganja.
- (6) Blagovremeno izjavljena žalba prekida sve dalje aktivnosti nadležnog organa u postupku dodjele koncesije do donošenja odluke po žalbi.

Postupanje po prigovoru

Član 32

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama, "Sl. list CG", br. 73/19)

Predlog za davanje koncesije

Član 33

- (1) Nadležni organ upućuje koncedentu obrazloženi predlog za davanje koncesije, odluku o izboru najpovoljnije ponude, rang listu ponuđača, izvještaj o sprovedenom postupku sa obrazloženjem rang liste ponuđača, zapisnik tenderske komisije o toku postupka, predlog ugovora o koncesiji, žalbu i odluku Komisije po žalbi, u slučaju ako je žalba podnijeta.
- (2) Nadležni organ dužan je, na zahtjev koncedenta, dostaviti i drugu dokumentaciju.

Odluka o određivanju koncesionara

Član 34

- (1) Koncedent odlučuje o davanju koncesije u roku od 30 dana od dana prijema predloga iz člana 33 stav 1 ovog zakona.
- (2) Ukoliko složenost koncesije to zahtijeva, koncedent može produžiti rok iz stava 1 ovog člana za još najduže 30 dana, o čemu obavještava ponuđače.
- (3) Ako koncedent odustane od davanja koncesije, dužan je da naknadi prvorangiranom ponuđaču stvarne troškove učešća na javnom oglasu, ako u javnom pozivu nije drukčije određeno.

Odustanak od zaključenja ugovora o koncesiji

Član 35

Ako prvorangirani ponuđač odustane od zaključivanja ugovora ili ne zaključi ugovor o koncesiji u roku utvrđenom odlukom o davanju koncesije, koncedent može pozivati ponuđače po redosljedu sa rang liste na zaključivanje ugovora ili poništiti javni oglas.

Obavještanje o rezultatima javnog oglasa

Član 36

- (1) U roku od pet dana od dana donošenja odluke o davanju koncesije nadležni organ obavještava ponuđače u pisanoj formi o rezultatima javnog oglasa.
- (2) Odluka o davanju koncesije ili odluka o poništavanju javnog oglasa objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici nadležnog organa.

Postupak kad postoji jedna prijava na javnom oglasu

Član 37

Ako na javnom oglasu ponudu podnese jedan ponuđač, a tenderska komisija utvrdi da ponuda ispunjava uslove i kriterijume javnog oglasa, nadležni organ može da nastavi postupak za davanje koncesije ili koncedentu da predloži poništenje javnog oglasa.

3. Dvostepeni postupak

Sprovođenje postupka

Član 38

- (1) Dvostepeni postupak sprovodi se u slučajevima:
 - davanja koncesije za projekte koji su složeni sa tehničkog, tehničko-tehnološkog, pravnog, finansijskog ili drugog stanovišta, ili
 - kada se očekuje veliki broj ponuđača.
- (2) Dvostepeni postupak obuhvata:
 - javno oglašavanje za pretkvalifikaciju;
 - postupak pretkvalifikacije, kada tenderska komisija vrednuje prijave za pretkvalifikaciju i prihvata ili odbija prijave na osnovu unaprijed utvrđenih pretkvalifikacionih kriterijuma;
 - dostavljanje koncesionog akta kvalifikovanim ponuđačima, otkup tenderske dokumentacije i dostavljanje ponuda od strane kvalifikovanih ponuđača u ostavljenom roku;
 - vrednovanja i rangiranja ponuda dobijenih od kvalifikovanih ponuđača i donošenje odluke nadležnog organa o izboru najpovoljnije ponude;
 - obrazloženi predlog za davanje koncesije i izbor ponuđača za koncesionara.
- (3) Javnim oglasom za javno nadmetanje u dvostepenom postupku nadležni organ utvrđuje pretkvalifikacione kriterijume koje moraju ispuniti ponuđači za kvalifikovanje za postupak nadmetanja.
- (4) Pretkvalifikacioni kriterijumi moraju biti utvrđeni na objektivan, nediskriminatoran i transparentan način.
- (5) Pretkvalifikacioni kriterijumi se određuju u skladu sa predmetom koncesije i obuhvataju naročito:
 - sposobnost realizacije koncesija (tehnički i/ili finansijski uslovi);
 - stručne reference, odnosno iskustvo u vršenju koncesione djelatnosti.
- (6) Javnim oglasom određuje se dokumentacija neophodna za pretkvalifikaciju, kojom se dokazuje ispunjavanje pretkvalifikacionih kriterijuma.
- (7) Rok za dostavljanje pretkvalifikacione dokumentacije ne može biti kraći od 20 dana od dana objavljivanja javnog oglasa.
- (8) U postupku iz stava 2 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe otvorenog postupka iz čl. 21 do 37 ovog zakona, ukoliko nije drukčije utvrđeno ovim članom.
- (9) Ako se za pretkvalifikaciju javi samo jedan ponuđač koji ispunjava pretkvalifikacione kriterijume, nadležni organ može odlučiti da nastavi ili predloži koncedentu da poništi postupak davanja koncesije.
- (10) Bliži način sprovođenja dvostepenog postupka, dokumentaciju koja se prilaže uz ponudu, način sprovođenja postupka otvaranja i vrednovanja ponuda u pretkvalifikacionom postupku utvrđuje se propisom Vlade.

Konkurentski dijalog

Član 39

- (1) Konkurentski dijalog za davanje koncesije sprovodi se ukoliko nadležni organ ne posjeduje rješenja za realizaciju tehnički, tehničko-tehnološki, pravno, finansijski ili sa drugog stanovišta složenog projekta radi određivanja najboljeg tehničkog, tehničko-tehnološkog, pravnog, finansijskog ili drugog rješenja za realizaciju projekta.
- (2) Javnim oglasom za pretkvalifikaciju određuju se kriterijumi za izbor ponuđača za konkurentski dijalog i predmet koncesije sa neophodnim elementima za njenu realizaciju za koji treba izabrati odgovarajuće rješenje.
- (3) Nakon sprovedenog postupka pretkvalifikacije iz člana 38 ovog zakona, kvalifikovani ponuđači pozivaju se na otpočinjanje konkurentskog dijaloga u kojem će se definisati odgovarajuće rješenje za realizaciju koncesije.
- (4) Nadležni organ je dužan da konkurentski dijalog vodi na objektivan i nediskriminatoran način i ne smije, bez saglasnosti ponuđača, saopštiti drugim ponuđačima ponuđena rješenja i informacije do kojih je došao u toku tog dijaloga.
- (5) Nadležni organ sprovodi konkurentski dijalog dok ne utvrdi rješenje koje odgovara potrebama iskazanim javnim oglasom. Nadležni organ može javnim oglasom za pretkvalifikaciju odrediti da će se postupak izbora odgovarajućeg rješenja odvijati u više faza, tokom kojih se može smanjiti broj ponuđača.
- (6) Utvrđivanjem odgovarajućeg rješenja iz stava 5 ovog člana, nadležni organ obavještava ponuđače da je konkurentski dijalog završen i pristupa izradi koncesionog akta, u skladu sa ovim zakonom.

- (7) Koncesioni akt iz stava 6 ovog člana i otkupljenu tendersku dokumentaciju nadležni organ dostavlja kvalifikovanim ponuđačima sa kojima je završen konkurentski dijalog, radi dostavljanja konačnih ponuda za koncesije, u skladu sa ovim zakonom.
- (8) U postupku iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 21 do 37 ovog zakona, ako ovim članom nije drugačije utvrđeno.

4. Skraćeni postupak

Postupak davanja koncesije

Član 40

- (1) Koncesije sa rokom davanja do tri godine daju se u postupku utvrđenom u čl. 17 - 37 i članu 40 ovog zakona, s tim što se u postupku davanja koncesija :
- ne mora održati javna rasprava iz člana 7 ovog zakona;
 - priprema koncesioni akt koji, u zavisnosti od predmeta koncesije, sadrži tač. 1, 3, 8, 9, 10, 11, 12 i 13 stava 1 člana 19 ovog zakona, kao i druge elemente koje ocijeni nadležni organ;
 - određuje rok za dostavljanje ponuda koji ne može biti kraći od 15 dana od dana objavljivanja javnog oglasa u "Službenom listu Crne Gore";
 - rang lista ponuđača i predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude utvrđene od strane tenderske komisije iz člana 27 ovog zakona, dostavlja se nadležnom organu u roku od 20 dana, od dana otvaranja ponuda.
- (2) Ako Vlada, odnosno opština, na predlog nadležnog organa, za pojedine predmete koncesija utvrdi model nacrtu ugovora o koncesiji, početne iznose koncesione naknade i druge elemente od značaja za davanje koncesije iz stava 1 alineja 2 ovog člana, nadležni organ priprema koncesioni akt u skladu sa elementima utvrđenim od strane Vlade, odnosno opštine.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, Vlada, odnosno opština ne usvaja koncesioni akt u skladu sa članom 18 ovog zakona za svaki pojedinačni slučaj davanja koncesije iz stava 1 ovog člana, već se smatra da je isti usvojen.

5. Inicijativa zainteresovanog lica

Dopuna plana

Član 41

- (1) Zainteresovano lice može nadležnom organu podnijeti inicijativu za dopunu plana iz člana 7 stav 1 ovog zakona.
- (2) Inicijativa se podnosi nadležnom organu i sadrži ocjenu ekonomske opravdanosti investicije, podatke i informacije iz člana 19 stav 1 tač. 1, 2, 4, 5 i 11 ovog zakona, potrebne za ocjenu prihvatljivosti inicijative, sa dokazima o realnim troškovima izrade ocjene ekonomske opravdanosti investicije.
- (3) Inicijative zainteresovanog lica dostavljene do kraja marta tekuće godine, a koje su od strane nadležnog organa ocijenjene kao prihvatljive, čine predlog za dopunu godišnjeg plana koncesija za tekuću godinu koji donosi Vlada.
- (4) Zainteresovano lice iz stava 3 ovog člana učestvuje u postupku davanja koncesije pod jednakim uslovima sa ostalim ponuđačima i ne smije imati povlašćen tretman.
- (5) Naknadu realnih troškova izrade ocjene ekonomske opravdanosti investicije zainteresovanom licu iz stava 3 ovog člana izvršiće koncesionar, nakon okončanja postupka dodjele ugovora u skladu sa ugovorom o koncesiji.

V. ZAŠTITA PRAVA UČESNIKA NA JAVNOM OGLASU

Prava učesnika u postupku javnog oglasa

Član 42

- (1) Učesnik na javnom oglasu, njegov zastupnik ili punomoćnik, ima pravo da prisustvuje otvaranju ponuda.
- (2) Učesnik na javnom oglasu ima pravo da, zahtjevom u pisanoj formi, povuče ponudu najkasnije do isteka roka utvrđenog javnim oglasom. Ponuda se smatra povučenom prijemom pisanog zahtjeva za povlačenje ponude, koja se bez odlaganja, neotvorena, vraća ponuđaču.
- (3) Protiv odluke o davanju koncesije ponuđač može pokrenuti upravni spor.

- (4) Ponuđač ima pravo na povraćaj novčanog depozita ili bankarske garancije, na način i u roku utvrđenom u javnom oglasu ili tenderskoj dokumentaciji.
- (5) Na depozit koji je vraćen u roku utvrđenom javnim oglasom odnosno tenderskom dokumentacijom ne obračunava se kamata.
- (6) Ponuđač koji odustane od zaključenja ugovora o koncesiji nema pravo na povraćaj novčanog depozita ili bankarske garancije iz stava 4 ovog člana.
- (8) Nadležni organ ne smije dati na uvid podatke koje je ponuđač označio u ponudi kao tajne u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita poslovne tajne, osim podataka iz ponude na osnovu kojih se vršilo vrednovanje ponude.

VI. UGOVOR O KONCESIJI

Zaključivanje i sadržaj ugovora o koncesiji

Član 43

- (1) Ugovor o koncesiji zaključuje se u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, odnosno u roku utvrđenom u odluci o davanju koncesije, u skladu sa tenderskom dokumentacijom, dostavljenom ponudom i odlukom o davanju koncesije.
- (2) Ugovor o koncesiji naročito sadrži:
 - 1) ugovorne strane;
 - 2) prava i obaveze ugovornih strana;
 - 3) predmet koncesije;
 - 4) uslove i način korišćenja predmeta koncesije;
 - 5) vrijeme korišćenja predmeta koncesije;
 - 6) visinu, rokove, uslove i način plaćanja koncesione naknade;
 - 7) početak obavljanja koncesione djelatnosti;
 - 8) način i rokove obezbjeđivanja sredstava za finansiranje koncesione djelatnosti (finansijski plan) i dinamiku ulaganja;
 - 9) vrijeme trajanja pripremnih radnji;
 - 10) standarde proizvoda i usluga, transfer tehnologije;
 - 11) sredstva i imovinu koju na korišćenje daje koncedent;
 - 12) visinu i način obezbjeđenja garancija za izvršavanje koncesionog ugovora;
 - 13) postupanje koncesionara sa predmetima nađenim u toku korišćenja predmeta koncesije, a koji predstavljaju istorijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost;
 - 14) obavezu revitalizacije obnovljivog prirodnog bogatstva, odnosno sanacije - rekultivacije površina degradiranih obavljanjem koncesione djelatnosti;
 - 15) uslove za izmjenu ili raskid ugovora u slučaju promijenjenih okolnosti i više sile;
 - 16) opis događaja koji se smatraju promijenjenim okolnostima i višom silom;
 - 17) uslove za prestanak ugovora o koncesiji, sankcije i naknade za neispunjavanje obaveza ugovornih strana;
 - 18) uslove obavljanja koncesione djelatnosti, kriterijume i metode za određivanje cijena, odnosno tarifa proizvoda i usluga za krajnje korisnike;
 - 19) prava i obaveze u pogledu preduzimanja mjera obezbjeđivanja opšte sigurnosti, zaštite zdravlja i zaštite životne sredine, unaprjeđenja energetske efikasnosti, kao i odgovornosti za naknadu štete prouzrokovane ugrožavanjem opšte sigurnosti i zaštite životne sredine;
 - 20) odredbe o vremenu i načinu predaje nepokretnosti, objekata, uređaja ili postrojenja koncedentu i stanju u kome se oni moraju predati;
 - 21) način rješavanja sporova i primjeni mjerodavnog prava;
 - 22) ostale elemente bitne za predmet koncesije.
- (3) Nadležni organ će prije zaključenja ugovora o davanju koncesije utvrditi da li ponuđač sa kojim se zaključuje ugovor i dalje ispunjava uslove iz člana 23 stav 1 ovog zakona.
- (4) Ugovorom se određuje i način međusobnog obavještanja o izvršenju ugovorenih obaveza, način vršenja kontrole tog izvršenja i ostvarivanja prava i obaveza ugovornih strana.
- (5) Ugovor potpisuje lice koje odlukom o davanju koncesije odredi koncedent i ovlašćeno lice koncesionara.

Garancija za dobro izvršenje ugovora

Član 43a

- (1) Koncesionar je dužan da u roku od 60 dana, od dana zaključivanja ugovora o koncesiji dostavi nadležnom organu bankarsku garanciju ili drugo sredstvo obezbjeđenja za dobro izvršenje ugovora o koncesiji (u daljem tekstu: garancija), u skladu sa tenderskom dokumentacijom, odnosno ugovorom o davanju koncesije.
- (2) Koncesionar ne može sticati koristi, preuzeti prava i obaveze iz ugovora o koncesiji ako ne dostavi koncedentu garanciju u roku.
- (3) Garancija je sastavni dio ugovora o koncesiji.
- (4) Nadležni organ je dužan da prati validnost i rok važenja garancije iz stava 1 ovog člana.
- (5) Koncesionar je dužan da najkasnije 30 dana, prije isteka važenja tekuće garancije, ili u roku određenom ugovorom o koncesiji pod uslovom da taj rok nije kraći od 30 dana, prije isteka tekuće garancije, dostavi nadležnom organu novu garanciju za dobro izvršenje ugovora o koncesiji ili će nadležni organ da aktivira tekuću garanciju.
- (6) Ako koncesionar ne obezbijedi garanciju u skladu sa st. 1 i 5 ovog člana, ugovor se raskida u skladu sa članom 53 ovog zakona.

Eksproprijacija i korišćenje nepokretnosti za potrebe koncesije

Član 44

- (1) Na nepokretnosti potrebnoj za obavljanje djelatnosti od javnog interesa u skladu sa zakonom, korisnik eksproprijacije, mora imati pravo svojine ili druga prava u skladu sa zakonom kojim se uređuje eksproprijacija.
- (2) Nepokretnost iz stava 1 ovog člana može se eksproprijirati u cjelosti ili fazno, u toku trajanja koncesionog ugovora, u zavisnosti od predmeta koncesije.
- (3) Koncesionar je dužan da plaća naknadu za korišćenje nepokretnosti u državnoj imovini.
- (4) Naknada iz stava 3 ovog člana, prihod je budžeta Crne Gore.
- (5) Način utvrđivanja naknade iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada.

Upis zabilježbe ugovora o koncesiji na nepokretnosti

Član 45

Na nepokretnosti koja je predmet koncesije upisuje se zabilježba tereta na osnovu zaključenog ugovora o koncesiji, u skladu sa zakonom kojim je uređen upis prava na nepokretnostima.

Obaveza obavještanja

Član 46

Nadležni organ dužan je da, u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora, primjerak zaključenog ugovora o koncesiji dostavi Komisiji, organu uprave nadležnom za naplatu javnih prihoda i organu uprave nadležnom za poslove imovine, radi upisa zabilježbe tereta u katastru nepokretnosti.

Porast vrijednosti predmeta koncesije

Član 47

Ako ugovorom o koncesiji nije drukčije određeno, svako ulaganje koncesionara u uređaje i postrojenja u državnoj svojini, koji su u funkciji vršenja koncesione djelatnosti, a koje je nastalo po osnovu vršenja koncesione djelatnosti, predstavlja državnu svojinu.

Otkrića

Član 48

- (1) Svako otkriće na lokaciji na kojoj se vrši koncesiona aktivnost koje ima istorijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost smatra se državnom imovinom i koncesionar je dužan da o tom otkriću, bez odlaganja, obavijesti državni organ nadležan za poslove zaštite istorijskih, kulturnih i prirodnih vrijednosti. Ako koncesiona aktivnost može da ugrozi otkrivene predmete koji imaju istorijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost, koncesionar je dužan

da odmah prekine ili ograniči koncesionu aktivnost i o tome, bez odlaganja, obavijesti organ nadležan za poslove zaštite istorijskih, kulturnih i prirodnih vrijednosti.

- (2) Nadležni državni organ iz stava 1 ovog člana dužan je da odmah, a najkasnije u roku od deset dana od dana dobijanja obavještenja, da instrukcije koncesionaru o postupanju sa otkrićem iz stava 1 ovog člana, odnosno o potrebi prekidanja ili ograničavanja vršenja koncesione djelatnosti na lokaciji na kojoj su pronađeni predmeti iz stava 1 ovog člana.
- (3) Za period prekida koncesionih aktivnosti rokovi utvrđeni u ugovoru o koncesiji ne teku.

Praćenje izvršavanja ugovorenih obaveza

Član 49

- (1) Nadležni organ prati i kontroliše izvršavanje ugovorenih obaveza iz ugovora o koncesiji.
- (2) U praćenju izvršavanja ugovorenih obaveza od strane koncesionara, nadležni organ može angažovati stručnjake ili stručne institucije.
- (3) Obračun koncesione naknade vrši nadležni organ.
- (4) Obračun iz stava 3 ovog člana, nadležni organ dostavlja organu uprave nadležnom za naplatu javnih prihoda i nadležnom organu opštine na čijoj teritoriji se realizuje koncesija.
- (5) Naplatu koncesione naknade vrše organi nadležni za naplatu javnih prihoda.

Prava koncesionara

Član 50

- (1) Koncesionar ima pravo da, u skladu sa ugovorom o koncesiji, vrši koncesionu djelatnost.
- (2) Koncesionar ima pravo korišćenja sredstava i imovine koncedenta u skladu sa ugovorom o koncesiji.
- (3) Koncesionar ostvaruje i druga prava utvrđena ovim zakonom i ugovorom o koncesiji.

Obaveze koncesionara

Član 51

- (1) Koncesionar je dužan da za period trajanja ugovora o koncesiji ispunjava propisane uslove za vršenje koncesione djelatnosti.
- (2) Koncesionar je dužan da, u roku od 60 dana, od dana zaključenja ugovora o koncesiji, osnuje i registruje privredno društvo ili drugo pravno lice, sa sjedištem u Crnoj Gori, koje će obavljati koncesionu djelatnost ili proširi registraciju za vršenje koncesione djelatnosti.
- (3) Koncesionar je neograničeno solidarno odgovoran za obaveze društva ili pravnog lica iz stava 2 ovog člana.
- (4) Sjedište i promjena oblika privrednog društva ili drugog pravnog lica iz stava 2 ovog člana kao i promjenu jednog ili više članova konzorcijuma, koncesionar može da izmijeni odnosno izvrši, uz prethodnu saglasnost koncedenta.
- (5) Koncesionar je dužan da sprovodi mjere zaštite životne sredine tokom vršenja koncesione djelatnosti i da preduzima mjere radi zaštite i očuvanja istorijskih i kulturnih dobara, u skladu sa zakonom.
- (6) U slučaju raskida ugovora o koncesiji od strane koncedenta zbog neispunjavanja ugovornih obaveza od strane koncesionara, koncesionar je dužan da koncedentu naknadi svu štetu koju je koncedent zbog toga pretrpio.

Osiguranje

Član 51a

- (1) Koncesionar je dužan da nadležnom organu dostavlja dokaz o osiguranju (polisu osiguranja) za period trajanja ugovora o koncesiji.
- (2) Osiguranje iz stava 1 ovog člana mora da pokrije naročito:
 - 1) gubitak ili štetu na postrojenjima, opremi i drugoj imovini u vezi sa pravima, obavezama ili aktivnostima iz ugovora o koncesiji;
 - 2) eventualna zagađenja životne sredine u vezi sa pravima, obavezama ili aktivnostima iz ugovora o koncesiji;
 - 3) gubitak ili oštećenje imovine ili povrede koje pretrpe treća lica u vezi sa pravima, obavezama ili aktivnostima iz ugovora o koncesiji.
- (3) Dokaz o osiguranju iz stava 1 ovog člana, sastavni je dio ugovora o koncesiji.

Prenos ugovora

Član 52

- (1) Ugovor o koncesiji može se prenijeti na drugog koncesionara, uz prethodnu saglasnost koncedenta, pod uslovom da novi koncesionar ispunjava najmanje iste uslove kao i koncesionar.
- (2) U slučaju prenosa koncesije iz stava 1 ovog člana, koncedent je dužan naročito da cijeni:
 - 1) stepen izvršenja ugovora o koncesiji od strane koncesionara;
 - 2) reference lica na koje se vrši prenos ugovora o koncesiji (tehnički i finansijski uslovi, iskustvo u vršenju koncesione djelatnosti i drugo);
 - 3) da li lice na koje se prenosi koncesija ispunjava uslove iz člana 23 ovog zakona.
- (3) Prenos koncesije bez saglasnosti koncedenta je ništav.

Prestanak ugovora o koncesiji

Član 53

- (1) Koncesioni odnos prestaje:
 - 1) istekom roka na koji je zaključen ugovor o koncesiji;
 - 2) raskidom ugovora o koncesiji;
 - 3) sporazumom koncedenta i koncesionara.
- (2) Ugovor o koncesiji će se raskinuti ako:
 - 1) koncesionar ne obavlja koncesionu djelatnost u skladu sa dinamikom i u obimu utvrđenom ugovorom o koncesiji, osim u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile;
 - 2) koncesionar ne izvrši pripremne radnje u ugovorenom roku ili ne započne koncesionu djelatnost u ugovorenom roku;
 - 3) koncesionar ne plati koncesionu naknadu u roku od 60 dana, od dana dospjelosti obaveze;
 - 4) je pokrenut postupak stečaja po zakonu kojim se uređuje stečaj;
 - 5) je koncesija data na osnovu netačnih podataka bitnih za donošenje odluke o davanju koncesije;
 - 6) se vršenjem koncesione djelatnosti ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi ili zakonom zaštićena područja i objekti, što se u vrijeme davanja koncesije nije moglo predvidjeti, a mjere predviđene posebnim propisima nijesu dovoljne da to spriječe;
 - 7) koncesionar izvrši prenos koncesije bez saglasnosti koncedenta;
 - 8) koncesionar ne dostavi ili ne obnavlja garancije za izvršavanje ugovora o koncesiji na način i u rokovima propisanim ovim zakonom ili ugovorom o koncesiji;
 - 9) koncesionar krši odredbe ovog zakona i zakona koje se primjenjuju u vršenju koncesione djelatnosti i
 - 10) u drugim slučajevima utvrđenim ugovorom o koncesiji.
- (3) Prije pokretanja postupka raskida ugovora o koncesiji u slučajevima iz stava 2 tač. 1, 2, 9 i 10 ovog člana, nadležni organ je dužan da u pisanoj ili elektronskoj formi upozori koncesionara i odredi mu primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze.
- (4) U slučaju raskida ugovora o koncesiji iz stava 2 ovog člana, koncesionar nema pravo na naknadu štete.
- (5) U slučaju raskida ili isteka ugovora o koncesiji koncesionar se ne oslobađa finansijskih ili drugih obaveza utvrđenih zakonom ili ugovorom o koncesiji.

Predaja objekta

Član 54

- (1) Po prestanku koncesionog odnosa, za koncesije iz člana 4 stav 1 tačka 1 ovog zakona, koncesionar je dužan da koncedentu preda objekte, uređaje i postrojenja koji su izgrađeni i služe za obavljanje koncesione djelatnosti, nakon izvršene revitalizacije, u dobrom funkcionalnom stanju i neopterećene, u skladu sa ugovorom o koncesiji.
- (2) Koncesionar je dužan da imovinu koja je bila u funkciji koncesione djelatnosti, nakon prestanka ugovora o koncesiji, a koju namjerava da proda, prethodno ponudi koncedentu.
- (3) Ukoliko koncedent ne odgovori na ponudu u roku od 30 dana od dana prijema ponude, koncesionar imovinu iz stava 2 ovog člana može prodati drugom licu pod uslovima koji nijesu povoljniji od uslova pod kojima je ponuđena koncedentu.

Revitalizacija i rekultivacija prostora

Član 55

- (1) Koncesionar je dužan da izvrši revitalizaciju, odnosno rekultivaciju površina devastiranih obavljanjem koncesione djelatnosti u rokovima, obimu i na način utvrđenim zakonom i/ili ugovorom o koncesiji.
- (2) Ako koncesionar ne izvrši revitalizaciju, odnosno rekultivaciju iz stava 1 ovog člana, koncedent može da angažuje lica koja će u ime koncedenta i za račun koncesionara izvršiti revitalizaciju i rekultivaciju površina degradiranih obavljanjem koncesione djelatnosti.
- (3) U slučaju angažovanja lica iz stava 2 ovog člana, koncesionar je dužan da snosi sve stvarne i povezane troškove angažovanih lica i koncedenta.

Izuzeće

Član 56

Koncesija ne može biti predmet stečajnog postupka ili postupka likvidacije.

Mirovanje prava i obaveza iz ugovora o koncesiji

Član 57

- (1) U slučaju više sile ili nepredviđenih okolnosti kojima je onemogućeno vršenje koncesione djelatnosti, koje se nijesu mogle predvidjeti u vrijeme zaključenja ugovora o koncesiji, privremeno miruju prava i obaveze iz ugovora o koncesiji do prestanka dejstva više sile ili nepredviđenih okolnosti.
- (2) Odluku o mirovanju prava i obaveza iz ugovora o koncesiji donosi koncedent na osnovu pisanog ili elektronskog zahtjeva koncesionara koji se podnosi najkasnije 15 dana, od dana nastupanja okolnosti iz stava 1 ovog člana.
- (3) Odluka o mirovanju prava i obaveza iz ugovora o koncesiji se ne odnosi na potraživanja koncedenta dospjela prije nastupanja više sile, odnosno nepredviđenih okolnosti.

VII. KONCESIONA NAKNADA

Plaćanje koncesione naknade

Član 58

- (1) Ugovorom o koncesiji može se utvrditi plaćanje koncesione naknade koja se plaća za dodijeljenu koncesiju u skladu sa propisima i ugovorom o koncesiji ili pružanje finansijske naknade ili druge podrške koncesionaru za ostvarivanje odgovarajućeg javnog interesa.
- (2) Koncesiona naknada za koncesije koje daje Vlada prihod je budžeta Crne Gore.

Usmjeravanje dijela koncesione naknade

Član 59

Dio koncesione naknade za koncesije koje daje Vlada usmjerava se opštini na čijoj teritoriji se nalazi predmet koncesije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje način finansiranja jedinica lokalne samouprave.

Oslobađanje plaćanja koncesione naknade

Član 60

- (1) Koncesionar može, shodno ugovoru, djelimično ili u potpunosti biti oslobođen plaćanja koncesione naknade u slučajevima nepredviđenih okolnosti, odnosno više sile, dok traju nepredviđene okolnosti, odnosno viša sila.
- (2) Odluku iz stava 1 ovog člana, na osnovu pisanog i obrazloženog zahtjeva koncesionara, donosi koncedent.

Kriterijumi za određivanje minimalne koncesione naknade

Član 61

- (1) Minimalna koncesiona naknada određuje se na osnovu:
 - 1) vrste, kategorije, količine, kvaliteta i tržišne cijene resursa koji je predmet ugovora o koncesiji;
 - 2) vrste djelatnosti koja je predmet ugovora o koncesiji i tržišnih uslova za njeno obavljanje;

- 3) dužine trajanja koncesije;
 - 4) vremena povrata investicije;
 - 5) očekivane dobiti;
 - 6) drugih kriterijuma u skladu sa zakonom i predmetom koncesije.
- (2) Kriterijumi iz stava 1 tačka 1 ovog člana bliže se uređuju propisom Vlade.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prelazne odredbe

Član 62

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 63

- (1) Vlada će imenovati Komisiju za koncesije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Do imenovanja Komisije iz stava 1 ovog člana, njene poslove obavljaće Komisija za koncesije i BOT aranžmane, osnovana Odlukom o osnivanju Komisije za koncesije i BOT aranžmane ("Službeni list RCG", broj 48/03).

Član 63a

- (1) Imenovanje predsjednika i članova Komisije za koncesije u skladu sa ovim zakonom izvršiće se u roku od 30 dana od dana početka primjene ovog zakona.
- (2) Predsjednik i članovi Komisije za koncesije koji su imenovani u skladu sa Zakonom o koncesijama ("Službeni list CG", broj 8/09), nastavljaju sa radom do imenovanja predsjednika i članova Komisije za koncesije u skladu sa ovim zakonom.

Član 64

Registar ugovora o koncesijama iz člana 15 ovog zakona uspostaviće se u roku od 90 dana od dana donošenja podzakonskog akta o vođenju registra.

Član 65

- (1) Postupci davanja koncesija započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po ovom zakonu.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, pojedini postupci davanja koncesija započeti do stupanja na snagu ovog zakona, na predlog Komisije za koncesije i BOT aranžmane, okončaće se po odredbama Zakona o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga ("Službeni list RCG", broj 30/02).
- (3) Komisija iz stava 2 ovog člana vrši poslove iz svoje nadležnosti po pojedinim postupcima iz stava 2 ovog člana do njihovog okončanja.

Član 65a

Postupci davanja koncesija započeti do dana početka primjene ovog zakona okončaće se po zakonu po kojem su započeti.

Član 65b

Propisi iz člana 44 stav 5 i člana 66a stav 7 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propis iz člana 6 stav 3 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Član 65c

Odredba člana 6 stav 1 tačka 1 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Član 66

- (1) Nadležni organi dužni su da važeće ugovore o koncesijama dostave Komisiji u roku od 45 dana od dana uspostavljanja registra ugovora o koncesijama.
- (2) Ugovori o koncesijama zaključeni prije stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi.

Član 66a

- (1) Zahtjev za davanje koncesije dužno je da podnese privredno društvo ili pravno lice koje koristi prirodna bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i druga dobra od opšteg interesa za obavljanje djelatnosti, koje nema zaključen ugovor o koncesiji i u kome na dan stupanja na snagu ovog zakona:
- država i/ili opština ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica;
 - više od polovine akcija ili udjela ima privredno društvo ili pravno lice u kome država i/ili opština ima više od polovine akcija ili udjela ili više od polovine prava glasa ili ima pravo na izbor većine članova organa upravljanja ili lica koja su ovlašćena za zastupanje u skladu sa zakonom, ili odlučujući uticaj na upravljanje i vođenje poslova tog lica.
- (2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se nadležnom organu najkasnije u roku od 60 dana, od dana početka primjene ovog zakona.
- (3) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana u zavisnosti od predmeta koncesije, podnosi se sljedeća dokumentacija:
- 1) opis predmeta koncesije sa granicama područja, oblastima, prostora i lokaciji na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost, periodom koncesije, uslovima i načinu obavljanja koncesione djelatnosti i mjerama za zaštitu životne sredine, objekata od kulturno istorijskog značaja i unapređenje energetske efikasnosti u skladu sa propisima;
 - 2) plan proizvodnje i
 - 3) drugi dokumenti od značaja za davanje koncesije.
- (4) Nadležni organ će nakon ocjene zahtjeva i podnijete dokumentacije iz st. 1 i 3 ovog člana dostaviti koncedentu mišljenje sa predlogom ugovora o koncesiji.
- (5) Odluku o davanju koncesije privrednom društvu ili pravnom licu iz stava 1 ovog člana donosi koncedent.
- (6) Ako privredno društvo ili pravno lice u roku iz stava 2 ovog člana ne podnese zahtjev, odnosno ne zaključi ugovor o koncesiji u roku utvrđenom odlukom iz stava 5 ovog člana, gubi pravo korišćenja prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i drugog dobra od opšteg interesa za obavljanje djelatnosti.
- (7) Način utvrđivanja koncesione naknade za privredna društva ili pravna lica iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Završne odredbe

Član 67

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe poglavlja IV, VII, VIII, IX i čl. 141, 142 i 143 Zakona o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga ("Službeni list RCG", broj 30/02), kao i odredbe drugih poglavlja koje se odnose na koncesije i BOT aranžmane, a neće se primjenjivati odredbe drugih zakona koje uređuju postupak davanja koncesije, ako su suprotne ovom zakonu.

Član 68

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja sadržanih u ovom zakonu primjenjivaće se propisi koji su donijeti na osnovu Zakona o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga ("Službeni list RCG", broj 30/02), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 69

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.